

Senver Maandblad Oktober 2020

Seniorenvereniging Hilversum

In dit nummer

3 De achterkant van Hilversum: Voedselbank

5 Historielezing: Het Gooi anno 1880

9 Museumlezing Van Eyck

- 3 Senver Schrijversclub
- 4 Poëzie in de Bieb
- 4 De Kern van ...
- 6 De ikonen van Marit Schraven
- 8 Wandeling Oude Haven
- 10 Kunstenaar Peter Samsom over papier
- 11 Interview met Willemien Manschot
- 14 Nieuw: Zondagmiddagclub

Nieuwe activiteiten vanaf oktober Meer maatschappelijk actief

Het wordt oktober, en er staan veel nieuwe activiteiten op stapel. Sommige met een ander karakter dan tot nu toe, meer 'maatschappelijk actief'.

De coronacrisis duurt nog voort, en maant ons tot voorzichtigheid. Maar daardoor laat het bestuur zich niet uit het veld slaan, en heeft nieuwe activiteiten op stapel staan. Er zijn de afgelopen maanden activiteiten gestart om meer te bewegen. Zo zijn er tai chi cursussen gestart, twee intussen al, en een cursus 'stoelyoga', waarvoor al een wachtlijst bestaat. Misschien dat we al snel een tweede groep kunnen starten. Verder begint er in oktober een zondagmiddagclub, zie pagina 14. En er komen excursies naar 'De achterkant van Hilversum', bezoeken aan organisaties waar je wel eens van gehoord hebt, maar meer over zou willen weten. In oktober naar de Voedselbank, zie pagina 3.

Meer diversiteit in de vereniging

Het bestuur wil graag uitvoering gaan geven aan een voornemen dat al een paar jaar in de werkplannen staat: meer diversiteit in de vereniging. We zijn als leden allemaal wel heel

Hollands en wit, en er doen weinig mensen met een migratieachtergrond mee. Misschien is het ook niet haalbaar dat we leden werven met een andere dan Nederlandse achtergrond, maar we zouden in ieder geval kunnen proberen in de activiteiten meer 'divers' te zijn. Kennismaken met Syrische gezinnen, eens gaan praten in een Poolse winkel, een workshop 'Turkse keuken', dat soort dingen moeten mogelijk zijn, en brengen ook ontmoeting en gesprek tot stand.

Meedenken?

De vraag is: wie wil er meedenken in een werkgroep om hier vorm aan te geven? Een werkgroep diversiteit dus, voorlopig niet voor veranderingen in het ledenbestand, maar wel voor meer 'kleur' in de activiteiten. Wie interesse heeft, of er een keer over wil praten kan zich melden bij het Senver-bestuur via info@senver.nl.

Nieuwe leden

Mevr. Marijke de Vries
Dhr. Niek Kuijer
Mevr. Marina Bodijn-Slot
Mevr. Aliek de Bruin
Dhr. John van Dijk
Dhr. Jan van Heereveld
Mevr. Jules Sol
Mevr. Margot Visser-Ahlers
Dhr. Frank Visser
Mevr. Attie Burger

Ook lid worden?

Aanmelden als lid van Seniorenvereniging Hilversum kan via e-mail: info@senver.nl

Vermeld in de mail

- voor- en achternaam en complete adres
- telefoonnummer en e-mail adres
- geboortedatum
- bankrekeningnummer (tbv. contributie)

Privacyregels

Hoe Senver in het kader van de privacy omgaat met de gegevens van de leden staat in het privacy-reglement. Te vinden op www.sen-ver.nl/privacyregels

De redactie behoudt zich het recht voor bijdragen (tekst en beeld) te redigeren, in te korten of te weigeren.

Colofon

Algemene vragen over diensten in Hilversum en aanvraag huisbezoek

Bel onze SeniorenWegwijzers, contactpersonen Hennie Zandee, tel. 035-6218132 en Corrie v.d. Horst, tel. 035-5446974

Uitleg van iPads en tablets

Werkgroep thuisbegeleiding, Lily Goudsmits, tel. 035-6214414, dfam.goudsmits@gmail.com

Ledenadministratie

Voor wijzigingen mailen of bellen naar Nel Stornebrink, p.stornebrink@kpnmail.nl of tel. 6281480.

Hulp bij belastingformulieren

Contactpersoon Riny Jägers, tel: 06-51154212, of mail naar belastinghulpsenver@gmail.com

Vragen over bezorging van dit blad

(alleen na de 1^e van de maand):
Bas de Paauw, tel. 06-10632023

Volgend nummer

Kopij voor het novembern timer vóór woensdag 14 oktober naar redactie@senver.nl

Lidmaatschap

Kosten lidmaatschap: € 20,00 per jaar
Voor de 2e persoon op hetzelfde adres is de jaarcontributie € 15,00.
Bij aanmelding na 1 juli 2020 betaalt u € 10,00 voor het lopend jaar. En voor de 2e persoon € 7,50.

Bankgegevens

IBAN: NL 69 INGB 0007 3896 93
t.n.v. Seniorenvereniging Hilversum.
(Let op: dus niet overmaken op 'Senver')

Bestuur Senver

Secretariaatsadres

info@senver.nl
Trompenbergerweg 6-12
1217 BE Hilversum
035-6215885

Voorzitter

Ineke van de Rotte
i.vanderotte@chello.nl
035-6241880

Algemene bestuursleden

Bertine van der Pluijm
bpluijm@upcmail.nl
06-13508705

Helmi Duijvestein

helmiduijvestein@gmail.com
06-22243694

Andele Nauta

a.w.nauta@kpnmail.nl
06-53333356

Vertrouwenspersoon

Henja Kronenburg,
tel. 035-6247512,
henjakronenburg@hotmail.nl

Redactie

Ineke van de Rotte, Willibrord
Ruigrok, Henja Kronenburg en Marijke
Lubberding

Grafische vormgeving

Jannie de Groot, Hilversum

Drukwerk

Drukkerij Ten Herkel, Loosdecht

Nieuw De achterkant van Hilversum

Excursies naar maatschappelijke instellingen

Wat gebeurt er in de samenleving in Hilversum? Wat maken jonge mensen mee, of arme mensen, mensen die geen Nederlands spreken, hoe redden boeren het in de omgeving? Waarom gaan we eigenlijk wel op excursie naar oude monumenten, maar onderzoeken we het huidige Hilversum niet?

Om in die leemte te voorzien, willen we een reeks excursies organiseren naar plekken waar je anders nooit komt. Althans, de meesten van ons niet. Om te leren wat er gebeurt aan de achterkant van Hilversum. We beginnen bij de Voedselbank, zie hieronder. Maar daar willen we het niet bij laten. Wie heeft er zin om mee te doen om dit soort excursies te organiseren? Een mailtje naar info@senver.nl en we nemen vanuit het bestuur contact met je op.

Gesprek bij de Voedselbank Gooi en Omstreken

Wie komt er in aanmerking voor een voedselpakket van de voedselbank? Hoe vraag je een pakket aan? Welke mensen vragen een pakket aan? Wat krijg je in een pakket? Waar komt al dat eten vandaan? Op deze en nog vele andere vragen krijg je een antwoord als je deelneemt aan een excursie naar de voedselbank.

Wanneer maandag 12 oktober om 14.00 uur
Waar Korte Noorderweg 36
Aanmelden vooraf is noodzakelijk, want er kan maar een klein clubje mee. Mail naar inschrijving@senver.nl of bel naar Ike Heerschop 035 – 6857016.

Chauffeurs leveren nieuwe voorraden

Oppepper heeft de Senver Schrijversclub opgeleverd

Het starten met een feuilleton in Senvers' Oppepper was een sprong in het diepe. Tien vrouwen, waarvan de meesten elkaar niet kenden, schreven steeds een nieuwe aflevering van het verhaal. Niemand wist welke kant het op zou gaan tot je de nieuwe aflevering las. Daar hebben de tien schrijfsters enorm van genoten. Het was zonde om met die nieuwe ervaringen niets te doen.

Op 25 augustus hebben de dames, onder het genot van een kopje koffie, met elkaar kennism gemaakt in Café de Eendracht. En ja, dat kon natuurlijk niet uitblijven, de Senver Schrijvers Club werd opgericht. Leden zijn Elze (1), Beate (2), Helmi (3), Henja (4), Terry (5), Joanne (6), Joanna (7) en Hetty (8). Ook nu weer een sprong in het diepe, want hoe werkt dat in een

schrijversclub. Geen idee, maar ach, 'het is in de oppepper gelukt dus we komen er nu ook wel weer uit'. Het is de bedoeling dat de club iedere 6 á 7 weken bij elkaar komt in de bibliotheek om de opdrachten te bespreken.

Om de beurt neemt iemand de leiding, die ook de schrijfpdracht bedenkt, en de bespreking leidt. Vervolgens wordt de volgende 'leider' afgesproken. Wel of niet corrigeren? Daarover wordt verschillend gedacht, maar ze gaan zeker niet met een rood potlood aan de slag. Opbouwende kritiek, dat is de bedoeling. Ze zullen wel zien wel hoe het zich ontwikkelt.

Als redactie van dit maandblad rekenen we natuurlijk op mooi verhalen... Wie wat wil vragen of opmerken: Henja Kronenburg is de contactpersoon henjamaarten@hetnet.nl

Poëzie in de Bieb Dichter bij het gedicht

Robert Grijsen (dichter, schrijver, regisseur en dramadocent) geeft cursussen onder de naam 'Dichten doe je zo'. Een kleine indruk van deze lesstof krijgt u tijdens de maandelijkse poëzie-bijeenkomst in de bieb op dinsdag

20 oktober. Robert zal ingaan op de vraag 'Wat is poëzie?' en iets vertellen over de verschillende soorten en vormen. De tegenstelling Vast & Vrij staat daarbij centraal. Neem pen en papier mee, want we gaan ook de dichter(es) in onszelf ontdekken.

Datum dinsdag 20 oktober,
17.00 – 18.30 uur

Plaats Bibliotheek Hilversum.
Zie gang van zaken pagina 14

Inschrijven vanaf 6 oktober via de website van de bibliotheek, zie pagina 14

Kosten € 5,00

Een favoriet gedicht van Robert Grijsen

Dood

Dood. Heb geen angst. Talm niet voor mijn deur. Kom binnen.
Lees mijn boeken. In negen van de tien kom je voor. Je bent geen onbekende.

Hou mij niet voor de gek met kwalen waarvan niemand de namen durft te noemen.

Leg mij niet in een bed tussen kwijlende kinderen die van ouderdom niet weten wat ze zeggen.

Klop mij geen geld uit de zak voor nutteloze uren in chique klinieken.

Veeg je voeten en wees welkom.

Eddy van Vliet

De Kern van ... over 'Wat is God'? Lezing op 5 oktober door Ton de Kok

Waarom is er iets en niet niets? Een adembenemende gedachte voor wie er even bij stilstaat. En omdat er iets is: het universum, de wereld, huis, tuin en keuken, stellen we ons vaak de beklemmende vraag wat eigenlijk de zin van dit alles is. Vijfentwintighonderd jaar lang hebben filosofen, schrijvers, wetenschappers en kunstenaars met dat mysterie geworsteld.

Gevoed door zijn veelkleurige levenservaring geeft Ton de Kok met een journalistieke pen in twee persoonlijke documenten een boeiend beeld van de bestaansworsteling van vele filosofen, schrijvers, dichters, wetenschappers en kunstenaars met als titel: Wat is God? Ton de Kok was officier van de mariniers; in de periode 1983-1994 lid van de Tweede Kamerfractie van het CDA en tot zijn recente pensionering docent

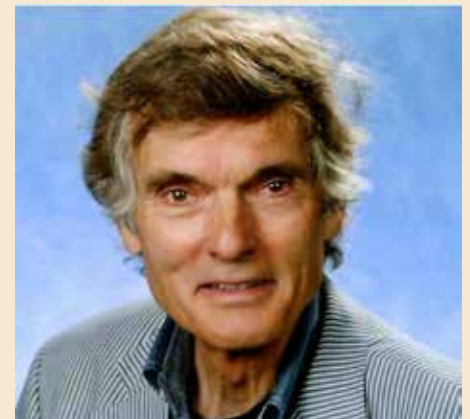
godsdienstfilosofie aan het Fons Vitae Lyceum in Amsterdam, zoals hij dat ook enige tijd was aan het Hilversumse Comenius College. Veel toehoorders van zijn lezingen zeggen: 'Het gaat erin als Gods woord in een ouderling'.

Datum maandag 5 oktober,
17.00 – 18.30 uur

Plaats Bibliotheek Hilversum, zie voor de gang van zaken pag. 14.

Reserveren Kaartjes te bestellen vanaf 21 september, via www.bibliotheekhilversum.nl. Zie daarvoor pagina 14.

Prijs € 5,00

Lezing Shakespeare uitgesteld tot januari 2021

De bijeenkomst 'De Kern van ... Shakespeare' van 3 augustus is afgelast vanwege persoonlijke omstandigheden van de inleider. De bijeenkomst is verplaatst naar 4 januari. Tegen die tijd plaatsen we weer een aankondiging in dit maandblad. Wie al een kaartje gekocht had: dit entreebewijs blijft geldig.

Historielezing Wandeltocht door het Gooi anno 1880

Op 19 oktober begint een nieuw seizoen van de Senver-historielezingen. Deze keer: terug naar 1880. Een Rotterdamse dominee maakt grote wandeltochten door Nederland. Hij loopt ook door het Gooi. In een boek beschrijft hij wat hij allemaal ziet en wat hij daarvan vindt. Tijdens de Senver-historielezing volgen we deze dominee Jacobus Craandijk op zijn zwerftocht door het Gooi. Wat viel hem op? Wat is er nog over van wat hij zag? Welke opmerkelijke zaken zijn verdwenen?

Craandijk bezoekt bijvoorbeeld een kunstmuseum in Crailo. Hij beklimt de Tafelberg vanwaar hij de vuurtoren van Marken kan zien. Hij vindt dat 'Naarden bijzonder weinig aantrekkelijks heeft', hij spreekt van de wateroverlast in Hilversum en de armoe van de textielarbeiders. Hij loopt langs het pensionaat voor jonge dames in Bussum, langs Jan Tabak, langs Valkeveen, de Zuiderzeekust ('een romantisch landschap'), Huizen, Laren ('voor de arme woningen zien wij grijsaards, vrouwen en kinderen bezig met het spinnen van vlas') en het St. Janskerkhof ('een

zonderlinge woeste plek'). Terug naar 1880 en tegelijk vergelijkend met 2020, in deze rijk-geïllustreerde lezing van Willibrord Ruigrok.

Datum maandag 19 oktober, 17.00-18.30 uur

Plaats bibliotheek Hilversum, 's-Gravelandseweg 55

Kosten € 5,00

Reserveren vanaf 5 oktober via www.bibliotheekhilversum.nl, zie verder pag. 14.

Jacobus Craandijk

Koeienmarkt op de Groest in Hilversum: Jacobus Craandijk liep hier ook.

Klassieke Muziekmiddag **Gustav Mahler**

Over zijn muziek en zijn leven en speciaal de Kindertotenlieder

Afgelopen maand was in 'De Kern van' een inleiding over het leven van Mahler. Dat was maar voor 30 mensen. Maar er is zoveel werk van hem wat Claire Verlinden graag wil laten horen, dat we in de gewone muzieklezingen Mahler nog eens op het programma zetten.

Centraal staat nu een cyclus van gedichten die Mahler speciaal uitkoos: Kindertotenlieder. Hij schreef ze voordat plotseling zijn eigen kind overleed. Omdat ze prachtig zijn en tot de topstukken van Mahler horen gaan we daar eens rustig naar luisteren; veel mensen vinden het troostliederen.

Maar ook de mensen die niet bij de lezing van de kern waren willen natuurlijk wel wat meer weten over Mahlers leven en zijn muziek. Waarom grijpt zijn muziek zo aan? Waarom zitten mensen met tranen in hun ogen te luisteren naar Kindertotenlieder of naar zijn symfonieën? De diepe emoties die Mahler als mens doorleefde en als kunstenaar in noten wist om te zetten, daar gaat het om. Daarbij gaat het ook om het geluid van vogeltjes en hoor je de bergen waar hij zo graag wandelde in zijn muziek.

Datum vrijdag 2 oktober en dinsdag 6 oktober 17.00 - 18.30 uur.

Plaats Bibliotheek Hilversum, lees pag. 14 voor coronaregels in de bibliotheek.

Reserveren vanaf 18 september via www.bibliotheekhilversum.nl, zie pag. 14.

De hobby van een Senver-lid Marit Schraven schildert ikonen

Het is eigenlijk toevallig begonnen (maar ja, wat is toevallig?...). Senver-lid Marit Schraven, 75, had zich ooit ingeschreven voor een cursus kabbala in het dominicaner klooster in Huissen. Die ging niet door. Wat kunt u dán aanbieden? Er is nog één plaats bij de cursus ikonenschilderen. Wanneer begint die? Morgen...

Marit Schraven met een door haar geschilderde ikoon die de geboorte van Christus uitbeeldt

Dat was zestien jaar geleden. En daarna volgde ze in Dordrecht de afgelopen vijftien jaar lessen bij Martin Mandaliev, afkomstig uit Bulgarije, vierde generatie in een familie van ikonenschilders. En inmiddels is ze ook op les geweest in Finland, Griekenland, Bulgarije.

Marit (met een verleden als verpleegkundige) schildert dus ikonen, en dat kan je in haar huis niet ontgaan. Tientallen hangen er aan de muren en bij elke ikoon hoort een verhaal. Ikonen zijn afbeeldingen van Christus, Maria, heiligen of bijbelse tafereelen. Ze vormen een belangrijk aspect in de oosters-orthodoxe kerken en werden al vòòr de 8e eeuw gemaakt. De naam is afkomstig van het oud-Grieks voor 'beeld, afbeelding, tekening'.

Vergis je niet: ikonen schilderen is niet zomaar een plaatje schilderen of naschilderen. In de orthodoxe kerken wordt het schilderen echt als een religieuze taak beschouwd. Marit: 'Door te schilderen mediteer je. Dat is wat mij raakt: het meditatieve, het terechtkomen in leegte. En die leegte is te zien in de ogen van de afgebeelde personen.'

Het is arbeidsintensief werk. Op de ezel in Marits achterkamer staat een grote ikoon-in-wording: in het midden de heilige Nicolaas en daar omheen zestien vakjes met fases uit zijn leven. Minutieus werk. De figuren hebben gezichtjes van maar vier, vijf millimeter groot. Dat is een langdurig project, waaraan ze slechts af en toe werkt, als ze er aan toe is. 'Het ligt er aan wat het met mij doet, en in welke levensfase ik zit.'

Ikonen worden gemaakt op dezelfde manier als zo'n vijftienhonderd jaar geleden, in precies dezelfde volgorde. 'Je begint met een houten paneel. Dat maak ik zelf. Met beenderlijm of huidlijm plak ik daar linnen op. En dan volgen lagen van een mengsel van lijm met kalk en water. Pas na tien lagen op dat paneel kan er geschilderd worden.' Dat schilderen gebeurt met natuurlijke kleurstoffen zoals gemalen mica, gedroogd en gemalen bladluis, oker, goud, en met ei-geel als hechtmiddel. Je bent niet vrij om maar te schilderen waar je zin in hebt: alleen in het schilderen van de achtergrond ben je vrij, maar niet in de keuze van onderwerpen, niet in de houding van de figuren, niet in de kleuren van de kleding. Je volgt

Maria met kind

de traditie. 'En: je werkt van donker naar licht, eigenlijk ook zoals je geboren wordt, van donker naar licht.'

'Mijn ikonen zwerven over de hele wereld, omdat ik ze weggeef of in opdracht maak. Er zijn er in o.a. Australië, Oost-Duitsland, Italië, Canada. Ook in China. Daar werd in 1937 Marits oudoom Frans Schraven vermoord, die daar bisschop was. Haar familie heeft recentelijk een ikoon van haar gegeven aan de huidige bisschop.

Zouden haar ikonen kunnen hangen in een Russische kerk? 'Nee, dat kan niet, want ik ben geen kloosterling.' Eigenlijk, zegt ze, wordt een ikoon al geheiligd met de eerste verfstreek die je zet. Een ikoon voor religieus gebruik moet eerst worden gewijd. En als hij gewijd is, mag hij alleen nog maar geschonken worden, niet verkocht - vanuit de traditie kan dat niet.' Marit maakt wel ikonen in opdracht en die verkoopt ze ook, maar die worden niet gewijd. Ze maakt ook geen reclame voor haar werk en ze houdt geen tentoonstellingen, 'dat is allemaal uiterlijk vertoon. Daar gaat het niet om.' Waar het wel om gaat: 'Wat het met mensen doet. En dat is niet te voorspellen, dat is niet aan mij. Mijn opdracht is: mijn ontwikkeling, mijn zoektocht, mijn ziel. Het gaat om de weg die je gaat.' Haar ogen gaan langs de ikonen aan de wand. 'Daarin ligt mijn ziel.'

Willibrord Ruigrok

Zie voor informatie over ikonen:
www.eikonikon.nl

Joke woont vier jaar in haar ja-rendertig tussenwoning aan de Nachtegaalstraat. Op advies van Energiecoach Erik de Lange van HilverZon gaat haar neef nog voor de winter de zolder isoleren. 'Ik stook nu voor het dak en dat is natuurlijk niet de bedoeling.'

**Senver's
Duurzaamheids-
hoekje**

Joke: 'Snel mijn dak isoleren is nu het belangrijkste'

Dat de vorige bewoner van haar woning niet zo bezig was met verduurzaming en energiebesparing, had Joke al snel na haar verhuizing door. 'Overal zaten van die halogeenspotjes, zelfs de trap was ermee verlicht', blikt ze terug. Bij het renoveren van haar keuken ontdekte ze hoeveel energie deze verlichting verbruikt. 'Ik heb vier zonnepanelen bij HilverZon en eigenlijk dacht ik dat ik met mijn keuze voor een inductiekookplaat een vijfde paneel nodig zou hebben. Maar wat blijkt? Ik heb vier spots in de keuken vervangen door een ledlamp en mijn elektriciteitsrekening is niets hoger.' Lachend: 'Terwijl ik wel van koken houd!'

Nog meer energie hoopt ze te besparen met het isoleren van haar zolderdak. Joke: 'Dit staat ook in het energiebesparingsadvies dat de energiecoach na zijn bezoek hier heeft opgesteld. Deze isolatie is niet ingewikkeld en verdien ik gemakkelijk terug met meer comfort en een lagere energierekening.' Ook nieuwsgierig naar welke besparingsmogelijkheden in huis mogelijk zijn? Volg het voorbeeld van Joke en maak een afspraak met de Energiecoaches van HilverZon via hilverzon.nu/afpraak-energiecoach. Zolang de voorraad strekt, ontvangt u een voucher t.w.v. 65 euro cadeau. U kunt deze vrij besteden aan duurzame producten.

Wandeling door Hilversums 'Grand Canyon'

Hilversum heeft z'n eigen 'Grand Canyon': de Oude Haven. Het is het einde van een waterverbinding van Hilversum met de buitenwereld. Die kwam, in etappes, tot stand tussen 1638 en 1876 en vanaf toen kon je via 's-Graveland naar Amsterdam varen. Vervoer over water is lange tijd belangrijk geweest voor o.a. de aanvoer van bouwmaterialen en de afvoer van textielproducten. Maar dat is al lang voorbij. Nu is het gebied van de Oude Haven een langwerpig stadspark tussen de Havenstraat en de 'Hondenbrug'.

Op donderdag 15 oktober is er voor Senver-leden een stadswandeling door en rond de Oude Haven: een kennismaking met een stuk historie van 380 jaar. Het is een verhaal over zand, véél zand, over aquariumvissen en ijsvogels, over groen, over vier werken van Dudok, over vandalisme en opknappen, en over een openluchtzwembad. We leren ondertussen twee nieuwe woorden en we komen zelfs de schrijver Louis Couperus tegen.

De Oude Haven in 1895, met links-midden het openluchtzwembad en aan het eind de Havenstraat

Datum donderdag 15 oktober, 10.30-12.00 uur

Plaats start en einde bij restaurant Parc, Havenstraat 58

Aanmelden Voor deelname is aanmelding noodzakelijk, via inschrijving@senver.nl. Er kunnen 6 tot 12 personen mee. Bij grotere belangstelling wordt de tocht op een later moment herhaald.

Kosten Deelname is gratis voor Senver-leden, niet-leden betalen bij de start € 3,00.

Naar twee bijzondere parken in Doorn

De excursie van vrijdag 16 oktober naar twee parken in Doorn, wordt als het goed is het begin van een nieuwe serie: Parktuin Excursies. Het 'in elkaars tuinen kijken' is deze zomer zo goed bevallen, dat we daarmee doorgaan. We hadden deze eerste excursie aanvankelijk aangekondigd voor september, maar oktober lijkt vanwege de herfstkleuren beter. Allereerst bezoeken we het bekende 'Bomenmuseum', waar we (na ontvangst

met koffie en wat lekkers) een rondleiding krijgen van een gids. Na de lunch brengen we 's middags een bezoek aan de tuin van Huize Doorn. Het is een speciale tuin vanwege de merkwaardige hobby's van ex-keizer Wilhelm II. Met een audiotour komt u daar alles over te weten (1 per persoon of per echtpaar). We reizen naar Doorn met de touringcar van Jan van Dijk, met 26 mensen, op veilige afstand van elkaar. Om een uur of vier zijn we terug in Hilversum. De excursie is geschikt voor mensen die goed ter been zijn.

Wilt u liever alleen lekker rondkijken vanuit de bus, een stampotje voor lunch en alles weten over de smaak van likeur, ga dan mee met de busreis naar Eerbeek (zie pagina 15).

Datum vrijdag 16 oktober

Vertrek om 9.15 uur van wijkcentrum Lopes Dias en 9.30 uur van wijkcentrum Kerkelanden

Aanmelden bij inschrijving@senver.nl. Kunt u niet e-mailen bel dan naar Ike Heerschop, tel. 035-6857016.

Kosten € 42,50 per persoon, waarvoor u de toegang krijgt tot de parken, koffie mét, de lunch, plus de audiotour.

Nota bene U ontvangt na inschrijving de rekening, die u dan onder vermelding van notanummer overmaakt.

Museumlezingen beginnen weer

De werkgroep die de museumlezingen organiseert, gaat weer vol goede moed van start. Voorlopig vinden de lezingen plaats in het leescafé van de bibliotheek en niet in de theaterzaal. De bibliotheek neemt uiteraard de coronamaatregelen in acht, maar een drankje in de pauze maakt het extra gezellig. Vanwege de anderhalvemeter-maatregel en het verplichte mondkapje in het openbaar vervoer brengen we voorlopig geen gezamenlijk bezoek aan de betreffende musea. De lezingen zijn steeds op de tweede dinsdag- en woensdagmiddag van de maand, van 17.00-18.30 uur, en worden verzorgd door Henk Roos.

Programma dit jaar

Hoewel de programmering van de musea in deze tijd soms onder voorbehoud is, meent de museumwerkgroep toch een aantrekkelijke selectie te kunnen presenteren. In oktober beginnen we met de lezing over Van Eyck, eerder afgelast werd vanwege de lockdown, zie hiernaast.

In november besteden we aandacht aan Anders Zorn die in Zweden een superster is en in december aan een tentoonstelling in het Groninger Museum over de Rolling Stones.

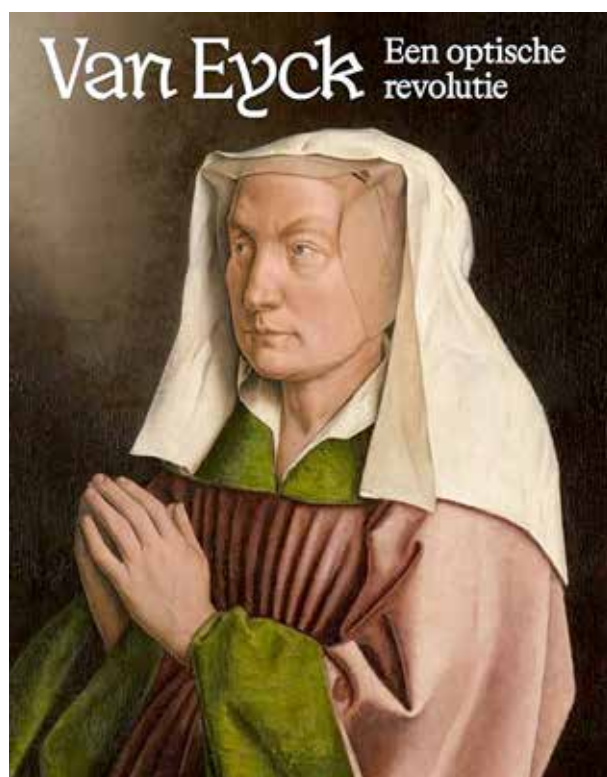
Het complete overzicht vindt u op de website van Senver, op de pagina museumlezingen.

Museumlezing dinsdag 13 en woensdag 14 oktober Van Eyck, een optische revolutie

Het Museum voor Schone Kunsten Gent organiseerde dit voorjaar de tentoonstelling 'Van Eyck. Een optische revolutie'. Helaas moest het museum wegens de corona lockdown de deuren vroegtijdig sluiten en ook de lezing kon toen niet doorgaan. Nu in oktober kan dat laatste wél.

Dat Jan van Eyck (ca. 1390-1441) een groot schilder-stalent was, is bekend. Hoe hij zijn werk zo extreem wist te perfectioneren, was te zien op de grootste tentoonstelling ooit met dertien van zijn slechts twintigtal bewaard gebleven werken. Men noemde dit een once-in-lifetime experience!

Centraal staan de acht gerestaureerde buitenpanelen van het Lam Gods, die voor het eerst buiten de Sint-Baafskathedraal werden getoond. Dit meesterwerk was een opdracht van de Gentse schepen Joos Vijd, dat Jan van Eyck na de dood van zijn broer Hubert van Eyck in 1432 afmaakte. Henk Roos zal ook zeker aandacht besteden aan de centrale panelen van het Lam Gods die nog in de kerk zijn opgesteld. Van Eyck stak uit boven zijn tijdgenoten en ontketende een optische revolutie. Met zijn weergaloze techniek en observatievermogen tilde hij de olieverfschilderkunst tot ongekende hoogten en bepaalde de verdere koers van de schilderkunst.

Datum dinsdag 13 en woensdag 14 oktober, 17.00 – 18.30 uur

Plaats bibliotheek Hilversum, 's-Gravelandseweg 55

Kosten € 5,00

Reserveren vanaf 1 oktober via www.bibliotheekhilversum.nl, zie verder pag. 14.

FILMTHEATER HILVERSUM

Filmprogramma dinsdag 13 oktober

Onze filmmiddag in september was uitverkocht, dat wil zeggen: alle 23 kaartjes waren verkocht. Veel kaartjes zijn er vanwege de anderhalvemeter-regel niet, dus wees er snel bij. Kaarten zijn online te koop onder naam: SENVER: Deux via www.filmtheaterhilversum.nl of aan de kassa, dat kan ook nu al.

Deux

De gepensioneerde Madeleine en Nina zijn al tientallen jaren elkaars grote liefde, maar niemand die dat weet. Voor hun naasten, waaronder Madeleines bemoeizuchtige dochter, zijn ze simpelweg buurvrouwen die dezelfde gang delen. In werkelijkheid biedt deze gang een portaal tussen twee compleet verschillende werelden: die van een zorgzame moeder en oma die haar kinderen maar niet durft te vertellen dat ze een geheim liefdesleven heeft, en die van een vrijzinnige onafhankelijke vrouw die ernaar smacht haar leven met haar geliefde door te brengen, in het openbaar.

Madeleine en Nina leiden een liefdevol leven samen en genieten van de dingen van alledag. Hun deuren staan altijd open en ze bewegen zich vrijelijk tussen de appartementen. Tot hun portaal door een onverwachte gebeurtenis plotseling gesloten wordt, en ze elkaar niet meer kunnen bereiken.

Datum dinsdag 13 oktober, aanvang film 14.00 uur
Plaats Filmtheater Hilversum, Herenplein 5
Entree € 8,75 inclusief vooraf een kopje koffie of thee met iets lekkers erbij. Alleen met pin betalen.

Helemaal opgebouwd uit stukjes papier, het portret van de opa van Peter Samsom.

In gesprek met een kunstenaar Peter Samsom ‘Papier is het mooiste palet dat er bestaat’

Sinds januari van dit jaar is Hilversum een kunstgalerie rijker. Op de Zeedijk verbouwde Peter Samsom de voormalige kledingzaak Taping tot een levendige en kleurrijke ruimte. Peter Samsom (1958), autodidact, begon in de jaren negentig met het maken van papiermozaïek: eerst op meubels en wanden, later vooral op doek. Zijn inspiratie haalt hij uit muziek, drukwerk en het dagelijkse leven. Papier ziet hij als het ideale en meest veelzijdige palet.

Hij is bezeten van papier: in de loop der jaren verzamelde hij dozen vol sinaasappelpapertjes en honderden exemplaren van National Geographic maar ook kalenders en handgemaakte papiersoorten uit verre landen. Ook maakt hij soms gebruik van dun textiel. Het is alles terug te vinden in zijn werken. Hij wil de kijker verrassen. ‘Als men zegt dat er telkens weer iets nieuws te zien is, is mijn missie geslaagd’. Volledig Corona-proof zet hij de deuren van zijn galerie wagenwijd open voor Senver-leden op woensdag 28 oktober. Mis deze kans niet!

Datum woensdag 28 oktober 10.30 uur
Adres Galerie Papyrus, Zeedijk 38
Bijdrage € 3,00
Aanmelden vooraf is noodzakelijk, dat kan bij Anne De Laet, annedelaet@arthilversum.nl of tel. 06-2013 7368

Gewoond hebben in het buitenland

Willemien Manschot

Naar Nepal om zich te verdiepen in het Boeddhisme

Senver-leden die een poos in het buitenland woonden, hebben een bijzonder verhaal. Zo ook Willemien Manschot (1941). Ze groeide op in Amsterdam en Rotterdam, als enig kind uit een artsenfamilie.

‘Mijn vader en grootvader waren huisarts in Winterswijk. Van die ouderwetse huisartsen die nooit op vakantie gingen. Ik wist al heel vroeg dat ik ook dokter wilde worden. Daar had ik een romantisch idee bij, in Afrika, veel buiten zijn, mensen helpen. Maar voordat ik goed en wel afstudeerde was ik al getrouwd, en kwamen de kinderen. Ik deed wat tijdelijk werk, en besloot toen om oogarts te worden. Het specialisme trok me aan omdat je jong en oud te behandelen krijgt, en ook mag opereren, maar het was ook een rationele keuze. Je wordt als oogarts nooit ’s nachts uit je bed gebeld – behalve op oudejaarsnacht dan – en je kunt redelijk kantooruren aanhouden. Ik werkte in een ziekenhuis in Arnhem en kon m’n werk goed combineren met kinderen opvoeden, ik kon gewoon de woensdagmiddag vrij houden.’

We praten in de serre van haar kleine sfeervolle huis aan de J.H.B. Koekkoekstraat. Een huis dat op een plek lag waar de gemeente een doorgaande straat had gepland, een plan dat later afgeblazen werd. Daardoor heeft het huis een bijzondere tuin, die ook nog eens oploopt alsof ze in de heuvels woont.

Oogarts in Arnhem dus. Maar niet voor altijd. Willemien vertelt dat er een omwenteling kwam in de oogheelkunde toen de technische vooruitgang zijn intrede deed met de kunstlens-implantatie. ‘Fantastisch hoor, maar het werd toen ook heel technisch en geknutsel op de vierkante millimeter. Terwijl ik juist liever het grote geheel wilde zien, de

mens als één integraal wezen. Het was er ook de tijd voor, begin jaren 70. Met een groepje artsen en medisch specialisten kwamen we zondags bij elkaar om ons te verdiepen in integrale geneeskunst en spiritualiteit. Allemaal vanuit het gevoel: er moet meer zijn dan al die technieken die ieder van ons geleerd heeft. We gingen ervaringen opdoen met bio-energetica, hapto-therapie en biodynamische massage. Een hele leuke tijd. Ik bouwde een netwerk op in de kringen die zich met integrale geneeskunde bezig hielden, en zodoende werd ik gevraagd om in Hilversum bij het integrale gezondheidscentrum De Nieuwe Vaart te komen werken. Zo ben ik in Hilversum terecht gekomen.’

Het zoeken naar de heelheid van de mens, medische kennis samen met zingeving en spiritualiteit is gebleven. Eerst kwam ze in contact met

feministische theologie, een reactie op een christelijke opvoeding met een mannelijke ‘God de Heer’, en een ‘Hij met hoofdletters’. Maar zo kwam ze ook in aanraking met het boeddhisme, die alles wat leeft gelijkwaardig acht en de mens daar niet boven gesteld ziet. ‘Wat me aantrekt is dat het boeddhisme niet dogmatisch is, de eigen verantwoordelijkheid centraal stelt, en leert dat we moeten streven naar tevredenheid in onszelf, en niet naar tevredenheid in het hebben van veel dingen buiten ons. De weg naar binnen, die tevredenheid, dat is de essentie.’

Dus toen Willemien met pensioen ging op haar 70e wist ze: hier ga ik meer tijd voor uittrekken. En nu komen we dus bij het thema ‘het buitenland’. Aangesloten bij een vereniging voor

► Lees verder op pagina 15

Even terug in de tijd Oude en nieuwe reisgids: weinig woorden over Hilversum

In mijn boekenkast staat een 'Baedeker': een Duitstalige reisgids uit 1891 over België en Nederland, een Handbuch für Reisende. Ik weet niet meer hoe ik er aan gekomen ben.

Baedeker, dat was Karl Baedeker (1801-1859) die reisgidsen ging uitgegeven, en na hem zijn zoons. Die gidsen waren de 19e-eeuwse voorloper van de 'Lonely Planet' van vandaag. Daarnaast kwam er rond 1950 in Nederland een serie van 25 boeken 'Baedeker voor de huisvrouw'. Toch eens kijken in die oude reisgids, of er iets over Hilversum in staat. Nou, bedroevend weinig.

Het boek is heel praktisch: wat is er te zien, hoe kom je er, wat kost het, waar kun je overnachten en eten? Informatie over posttarieven, hotelprijzen, straten schrobber, polders en molens, de geschiedenis en geografie. Nederland had toen 4,5 miljoen inwoners. Er staan ook bruikbare zinnetje in voor de Duitser reiziger, zoals 'Kruijer, breng de bagage

naar het spoor' of 'Kellner, wat heb je te eten?' Alle schilderijen in alle zalen van het Rijksmuseum worden genoemd. En wat dacht u van een zinnetje als 'Voor de Hollandse vrouwen zijn 'Feuerstübchen' of 'stoofjes' onontbeerlijk; men ziet ze namelijk in kerken met honderden bij elkaar staan.'

Twee reisgidsen over Nederland: de Duitse Baedeker uit 1891 en de Engelstalige Lonely Planet van 2016, met weinig woorden over Hilversum

De aandacht gaat vooral uit naar Amsterdam, Den Haag, Haarlem, Leiden, Rotterdam en andere historische steden. Over Hilversum of het Gooi staat er alleen maar dit:

'De spoorlijn vanaf Amsterdam doorsnijdt in oostelijke richting de polder Watergraafsmeer, waarvan de frisse groene weiden een vriendelijke aanblik bieden. Op 16 km ligt Weesp, een stadje aan de Vecht. Dan alsmaar verder door het voormalige Naardermeer. Op 23 km station Naarden-Bussum. Het kleine vestingstadje Naarden met hotel De Kroon, met gotische schilderijen in de kerk, enige beelden in het raadhuis en in het weeshuis, ligt iets noordelijk van het spoor. De spoorlijn buigt zich nu naar het zuiden, naar Hilversum (29 km), waar ook de stoomtram van Amsterdam via Muiden aankomt en waar een spoor-aftakking naar Utrecht is. Freundliche Gegend, een vriendelijke omgeving, ook uitnodigend tot autoritten en wandelingen.'

De Gooise stoomtram is de volgende zinnen waard: 'Ganz hübsch ist ein Ausflug auf der Dampftrambahn', die langs de Linnaeustuin gaat, dan door de polder Watergraafsmeer en over de Diemerbrug naar het stadje Muiden (met hotel-badhuis aan zee en restaurant De Hollande) waar de Vecht in de Zuiderzee stroomt. Vanaf het Muider slot een 'hübscher Blick' op de zee. Na Muiden vertakt de trambaan zich: links naar het kleine zeebad Muiderberg (Badhotel; beroemde echo), rechts naar Naarden en Hilversum.

Tussen Naarden en Hilversum de halte Jan Tabak (restaurant) met mooi bos, Larenberg met uitkijktoren en uitzicht over de Zuiderzee en Laren (tram-afslag naar het vissersdorp Huizen aan de Zuiderzee). Van Hilversum per sneltrein in een half uur terug naar Amsterdam.' En dat is het. Verder niks.

Maar nou de hedendaagse Engelstalige 'Lonely Planet Guide', wat zegt die over Hilversum? In de bibliotheek hebben we een exemplaar over The Netherlands, anno 2016. Bomvol praktische informatie: over de historische steden, maar ook Westerbork, Margraten, jazzfestival in Den Bosch, en zaken als: hand uitsteken op de fiets als je afslaat, adressen om te wadlopen, de viering van Leidens Ontzet, bruine cafés, een beetje taal met zinnestjes zoals 'heeft u een eenpersoons kamer', fonetisch gespeld als 'heyft ew uhn eyn-puhr-sohns-kaa-muhr'. Hilversum hoeft geen invasie van Lonely Planet-lezers te vrezen. Eén zinnestje! Over Naarden wel een hele pagina, maar over Hilversum één zinnestje! Dat staat in een alinea over Het Gooi: 'Langs de trage rivier de Vecht, ten zuidoosten van Amsterdam, ligt het Gooi, een schaduwrijk bosland bestrooid met meren en heide. In de 17e eeuw was deze 'tuin van Amsterdam' een populair buitenverblijf voor rijke kooplui, en vandaag de dag trekken natuur-hongerige stedelingen naar haar groene paden om te wandelen en te fietsen. Naarden, aan het Gooimeer, heeft een intrigerende vesting. De hoofdplaats Hilversum is eigenlijk net een Amsterdamse buitenwijk met een paar interessante vroeg-20ste-eeuwse gebouwen, 'most notably the Raadhuis (town hall, 1931) by Willem Dudok.' Eén zinnestje! We zijn een buitenwijk van Amsterdam! Werk aan de winkel voor de VVV!

Willibrord Ruigrok

Vliegen vangen

We wonen op een heel speciaal plekje. Aan de achterzijde staan leuke oude huizen met een tuintje. Als je bij ons achter op de galerij staat kan je beneden de keukens gedeeltelijk binnen kijken. Soms zwaai ik naar deze over(onder)buren. Deze week gebeurde iets leuks.

In een keuken beneden ons liep een vrouw in de keuken achter een vlieg aan. Ik zag haar zwaaien en meppen met een vliegenvanger maar zij sloeg steeds mis.

De keukendeur stond open en ik kon het niet laten wat te roepen. Vanaf de galerij begon ik zo hard mogelijk steeds als ze sloeg 'mis' te roepen. Ze kwam naar buiten en schreeuwde, 'ik laat me niet kisten door een vlieg'.

Dus ging zij weer achter de vlieg aan. Even later kwam ze buiten en riep, 'ik heb hem'.

Hoera, riep ik, stond met mijn armen omhoog en riep nogmaals, 'we hebben hem'.

We hebben ontzettend gelachen. Van een vlieg kan je ook een hoop lol hebben.

Zo gebeurt er iedere dag wel wat leuks, gelukkig maar. Dat houdt je op de been.

Jaap Lankreijer

Informatie bibliotheek, inschrijving en gang van zaken

Kaartjes bestellen

Reserveren van plaatsen voor de lezingen kan steeds vanaf 14 dagen voordat de lezing plaatsvindt. En alleen via de website van Bibliotheek Hilversum, www.bibliotheekhilversum.nl

Let op: het oude logo blokje met het 'rolletje ticket' van online kaartverkoop dat meteen in het midden van de homepage stond is nu veranderd én verplaatst verder naar onderen.

► U komt op de homepage en scrolt naar beneden naar het blokje 'Online kaartverkoop'

► Kies in lijst lezingen de juiste lezing of zoek het op via het zoekblokje 'Vind...' Let op de juiste datum, sommige lezingen worden meerdere keren gegeven en kies het aantal kaarten.

► Kies betalen met iDeal en log in.

Bent u bibliotheeklid, gebruik dan uw pasnummer, zo niet maak dan eenmalig een account aan.

► Betalen via iDeal en ticket uitprinten. Ticket downloaden op uw smartphone kan ook als u daar mail op kunt ontvangen.

Vanwege coronaregels zijn kaartjes niet aan de balie te koop.

Welke regels gelden er bij de lezingen

Bij binnenkomst word je door een van de gastvrouwen van de bibliotheek een plaats gewezen. Het is de bedoeling dat je blijft zitten, en dat je niet naar andere tafeltjes loopt.

Er is geen pauze waarin je heen en weer kunt lopen, je blijft aan je tafel. Daar wordt ook koffie en thee gebracht.

De toiletten zijn afgesloten.

Nieuw Zondagmiddagclub

De zondag is voor veel mensen een saaie dag. Er kwam het verzoek binnen om weer eens iets te organiseren op de zondagmiddag. Dat gaan we proberen. Het idee was om bij elkaar te komen om half 2, maar restaurants willen dat niet omdat ze dan nog druk zijn met de lunch. Dus wordt het 15.00 uur. We drinken een kopje koffie of thee. Wie zin heeft, gaat mee om een uurtje te wandelen of fietsen. Maar misschien is een praatje bij een kopje thee ook wel genoeg.

Elke maand op een andere plek

De Zondagmiddagclub zit elke maand op een andere plek. Op 4, 11, 18 en 25 oktober komt de Zondagmiddagclub bij elkaar in Brasserie Zonnestraal, die is te vinden achter het hoofdgebouw op terrein Zonnestraal. In november zit de club waarschijnlijk in Restaurant

Datum de zondagmiddagen in oktober om 15.00 uur.

Plaats Brasserie Zonnestraal, Loosdrechtse Bos 17. Bus 104 rijdt erheen vanaf het station, vertrek om 14.36 uur, aankomst een half uurtje later.

Aanmelden kan via Wietske Reitsma, tel. 035-6854765 of per e-mail wreitsma@kpnmail.nl

Parc, en in december wéér ergens anders. Maar dat kondigen we nog aan. Vanaf zondag 4 oktober dus in Brasserie Zonnestraal. Wietske Reitsma en Yvonne Mevis-Stroek heten u dan welkom. Aanmelden is vanwege coronaregels noodzakelijk. U kunt ook een enkele keer komen.

Op woensdag 28 oktober Bustocht over de Veluwe, met Likeurproeven

Restaurant De Heideroos

Voor wie niet meer zo goed ter been is of ook als je het gewoon gezellig vindt om er toch even lekker uit te zijn, hebben we onze bus-dagtochten. Je hoeft haast niet te lopen, maar laat je lekker rondrijden of -varen om te genieten van de natuur en de omgeving buiten.

Op 28 oktober is er weer zo'n dagtocht, deze keer via een mooie toeristische route naar Eerbeek op de Veluwe. We komen aan het eind van de ochtend aan bij Restaurant De Heideroos. Hier gaan we smullen van twee soorten stamppot. Na de maaltijd komt Willem Heuzinkveld met zijn likeuren ons alles vertellen over de likeuren en krijgen we een likeurproeverij. Ook op de terugreis valt er ongetwijfeld te genieten van veel herfsttinten. De thuiskomst verwachten we tussen 17.30 en 18.00 uur. We reizen met de touringcar van Eemland reizen. Het dragen van een mondkapje in de bus is verplicht.

Vertrek in Hilversum-Noord Wijkcentrum Lopes Dias om 10.15 uur. Aanmelden bij Henny Slim op donderdag 1 oktober tussen 10.00 en 12.00 uur: telefoon 035-6219414.

Vertrek in Hilversum-Zuid Cafeteria Jan Kruis Kerkelanden om 10.30 uur. Hiervoor aanmelden bij Klara van den Born op donderdag 1 oktober tussen 10.00 en 12.00 uur: telefoon 035-6247016 of via een e-mail aan kvandenborn@ziggo.nl

Kosten € 42,00 per persoon. Na bevestiging van inschrijving ontvangt u van de financiële administratie van Senver een rekening die u voorafgaand aan de dagtocht betaalt. NB: de betaalwijze wijkt dus af van wat u eerder gewend was, niet meteen geld overmaken maar de rekening afwachten. Er kan niet contant betaald worden in de bus.

► Vervolg van pagina 11

boeddhisme meldde ze zich aan voor een studie van vier maanden in Nepal, in een klooster in een dorpje in de heuvels boven Kathmandu. Van januari tot april, zonder kachels. Dus bij de eerste lessen 's morgens 'dikke jas aan, muts op en een deken om je heen.' In de loop van de dag, en later in het seizoen werd het wat warmer. 'Ik heb daar hard gewerkt, veel gestudeerd, tentamens gedaan, dingen uit m'n hoofd geleerd, en onnoemelijk veel ervaren en meegeemaakt'. Vier jaar lang was ze van januari tot en met april in Nepal, om zich te verdiepen 'aan de voeten van boeddhistische leraren' in de wijsheidstraditie van het boeddhisme.

'Inmiddels ga ik niet meer, ik heb hier ook genoeg te doen. Hier kan ik andere mensen helpen om hun eigen ontwikkeling door te maken. Ik geef nu cursussen 'In de spiegel van de dood'. Door te praten over het mysterie van doodgaan kun je ook meer ruimte ervaren. Waar ben je bang voor, en wat heb je meegemaakt? Sommige mensen hebben een bijzondere ervaring gehad toen een naaste van hen overleed, een positieve of een negatieve. Door onze ervaringen en angsten te delen kunnen we ons ontwikkelen, kunnen we eenheid ervaren met het leven in alle facetten die er eerder niet was.'

Of dat misschien ook een goed onderwerp zou zijn om met een klein clubje Senver-leden over te praten, aan de grote tafel in haar mooie lichte serre, daar denkt Willemien nog over na.

Ineke van de Rotte

Agenda **Oktober 2020**

Datum	Activiteit	Pagina
Vrijdag 2 oktober	Muzieklezing Claire Verlinden	5
Zondag 4 oktober	Start Zondagmiddagclub	14
Maandag 5 oktober	De Kern van, met Ton de Kok	4
Dinsdag 6 oktober	Muzieklezing Claire Verlinden	5
Maandag 12 oktober	Bezoek aan Voedselbank	3
Dinsdag 13 oktober	Museumlezing over Van Eyck	9
	Filmmiddag, film Deux	10
Woensdag 14 oktober	Museumlezing over Van Eyck	9
Donderdag 15 oktober	Stadswandeling door de Oude Haven	8
Vrijdag 16 oktober	Twee bijzondere tuinen/parken in Doorn	8
Maandag 19 oktober	Historielezing	5
Dinsdag 20 oktober	Poëzie in de Bieb	4
Woensdag 28 oktober	Bustocht naar Eerbeek	15
	In gesprek met kunstenaar Peter Samsom	10

Wandelend kom je vaak de mooiste natuurlijke kunst tegen.
Foto gemaakt in 's-Graveland,
door Carla Hillesum-Blitz

Vaste activiteiten die weer van start zijn gegaan

Maandagmorgen

Seniorencafé in De Eendracht, van 10.00 – 11.30 uur

Dinsdagmiddag

Schaken in Wijkcentrum Lopes Dias, vanaf 13.30 uur

Woensdagmorgen

Seniorencafé op terras van Siësta in Winkelcentrum Kerkelanden, vanaf 10.30 uur

Vrijdagmorgen

Breicafé in Wijkcentrum Lopes Dias, vanaf 10.30 uur

Zondagmiddag

Zondagmiddagclub bij Brasserie Zonnestraal in de maand oktober op zondag 4, 11, 18 en 25 oktober om 15.00 uur.